

PREVENTIVNÍ
PROGRAM

ŠKOLNÍ ROK
2024/2025

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Křtiny

Adresa školy: Křtiny 240, 679 05

IČO školy: 62073290

Číslo účtu: 100995244 /0300

Kontakt:

ředitel školy: RNDr. Petr Lukáš

telefon: (+420) 516 439 151, (+420) 733 156 969

e-mail: zskrtiny@zskrtiny.cz

Organizační struktura

Ředitel školy: RNDr. Petr Lukáš, tel: (+420) 516 439 151, e-mail: petr.lukas@zskrtiny.cz

Zástupce ředitele školy: RNDr. Jarmila Ištoková, tel: (+420) 516 439 151/208, e-mail: jarmila.istokova@zskrtiny.cz

Vedoucí ŠPP a speciální pedagog: Mgr. Olga Teremová, tel: (+420) 516 439 151/256, e-mail: olga.teremova@zskrtiny.cz

Výchovná poradkyně: Mgr. Ivana Neužilová, tel: (+420) 516 439 151/228, e-mail: ivana.neuzilova@zskrtiny.cz

Metodik prevence: Mgr. Jitka Strnadová, tel: (+420) 516 439 151/227 e-mail: jitka.strnadova@zskrtiny.cz

Vedoucí učitelka 1. stupně ZŠ: Mgr. Ivana Dostálová, tel: (+420) 516 439 151/270, e-mail: ivana.dostalova@zskrtiny.cz

Vedoucí učitelka MŠ: Miroslava Gregorová, tel: (+420) 516 439 151/258, e-mail: miroslava.gregorova@zskrtiny.cz

Vedoucí vychovatelka ŠD: Martina Zedková, tel: (+420) 516 439 151/263, e-mail: martina.zedkova@zskrtiny.cz

Počty dětí a žáků

Počet dětí mateřské školy: 50 ve dvou třídách

Počet žáků základní školy: 259 žáků (108 na prvním stupni, 151 na druhém stupni)

Počet žáků školní družiny: 75 ve třech odděleních

1.1 Použitá terminologie a zkratky

PP – preventivní program

ŠMP – Školní metodik prevence

PPP – Pedagogicko-psychologická poradna

OSPOD – Odbor sociálně právní ochrany dětí

OMP - Okresní metodik prevence

ŠPP – Školní poradenské pracoviště

2. ÚVOD

Nárůst rizikového chování včetně užívání návykových látek se týká i dětí školního věku. Žáci, které navštěvují ZŠ, patří k nejohroženější skupině.

Je důležité zahájit primární prevenci právě v době základní školní docházky a poskytnout žákům potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku.

Z tohoto důvodu připravuje a realizuje naše škola komplexní program primární prevence rizikového chování včetně primární prevence užívání návykových látek, do kterého je zahrnuto co nejvíce spolupracujících subjektů.

Jde o komplexní systémový prvek v realizaci preventivních aktivit. Program je jednou ročně vyhodnocován, sleduje se účinnost, průběh a efektivita jednotlivých aktivit.

3. VSTUPNÍ INFORMACE

3.1 Charakteristika školy

Městys Křtiny se nachází v Moravském krasu v okrese Blansko, 16 km severovýchodně od centra Brna a 10 km jihovýchodně od Blanska. Žije zde zhruba 800 obyvatel.

Křtiny jsou považovány za vstupní bránu do střední části Moravského krasu a patří k významným evropským mariánským poutním místům.

Škola stojí v klidné části městyse v dostatečné vzdálenosti od frekventovaných komunikací. Jedná se o úplnou ZŠ, jejímž zřizovatelem je městys Křtiny. Školu navštěvují žáci z Křtin, Habrůvky, Bukovinky, Jedovnic, Březiny, Ochozu a Bukoviny. Ve třídách jsou integrováni žáci s poruchami chování, učením, zdravotním i mentálním postižením. Pracujeme podle vytvořeného ŠVP „Škola v přírodě, příroda ve škole.“

Škola se snaží zajistit žákům příjemné motivující prostředí pro jejich vzdělávání. Sami žáci přispívají ke zkulturnění vnitřních prostorů školy svými kresbami na schodištích, na školních chodbách, na zdech u školní družiny a u šaten.

Ve škole existují prostory, kde je možno předpokládat výskyt rizikového chování u žáků, především v suterénu budovy, u šaten, na toaletách, v prostoru atria a v parku kolem školy. Naše škola patří ke školám s minimálním množstvím případů řešených odborem sociální péče a ke školám s přiměřeným počtem problémových žáků. Nevyskytují se zde problémy mezi různými komunitami. Naprostá většina rodičů spolupracuje se školou a je ochotná řešit vzniklé problémy pouze na úrovni školy.

3.2 Mapování situace z hlediska rizikového chování

Úroveň rizikového chování žáků na škole je zjišťována průběžně, prací třídních učitelů a učitelů, připomínkami dětí – školní parlament, schránky důvěry umístěné na chodbách.

Z šetření v minulých letech je patrné, že děti z vyšších ročníků kouří mimo školu cigarety a konzumují alkohol, někteří žáci experimentují s marihuanou. Byly zaznamenány projevy rasismu, vandalismu a vulgárního chování žáků.

3.3 Informační zdroje

- Informace od OMP
- Informace získané z odborných seminářů a pracovních setkání ŠMP
- Internetové stránky zaměřené na oblast rizikového chování
- Knihy zaměřené na oblast rizikového chování
- Poznatky získané na základě vlastního šetření
- Informace získané od pracovníků a žáků školy, včetně schránek důvěry
- Informace získané od školních metodiků prevence z jiných škol v regionu
- Informace z médií

4. MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

4.1 Vytyčení rizikového chování

Primární prevence rizikového chování je zaměřena na:

- a) předcházení zejména následujícím rizikovým jevům v chování žáků:
 - záškoláctví
 - šikana, rasismus, xenofobie, vandalismus
 - kriminalita
 - užívání návykových látek (tabák, alkohol), omamné a psychotropní látky (OPL)
 - netolismus (virtuální drogy) a patologické hráčství (gambling)
 - nadužívání mobilních telefonů
- b) rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech:
 - domácího násilí
 - týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání
 - ohrožování mravní výchovy mládeže
 - poruch příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie)
 - sebepoškozování, riziko sebevraždy
 - sexuální identita

4.2 Cílové skupiny

a) Hlavní cílovou skupinu tvoří žáci 1. - 9. ročníku základní školy, se zvláštním přihlédnutím k žákům ze sociálně slabšího a málo podnětného rodinného prostředí, s nedostatečným prospěchem a s některými typy specifických vývojových poruch chování.

b) Rodiče žáků navštěvujících naši školu. Zvláštní pozornost je věnována skupinám rodičů tříd, kde se vyskytly negativní jevy jako šikana nebo kybernetický útok. Individuální pozornost je pak věnována rodičům žáků, u kterých byl zjištěn výskyt návykových látek, konzumace alkoholu a kouření, rodičům žáků – agresorů v případech šikany.

4.3 Cíle prevence na škole

Dlouhodobým cílem prevence na škole je ve spolupráci s rodiči a ostatními institucemi formovat osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se a činit správná rozhodnutí. Osobnost, která si bude vážit svého zdraví, bude si umět zorganizovat svůj vlastní volný čas a bude umět zvládat sociální dovednosti.

Výchovné úsilí školy vést k takovému působení na žáky, aby v nich byly upevněny pozitivní vlastnosti a návyky, které jim pomohou v krizových situacích přijmout nejvhodnější řešení.

Prohlubovat komunikační dovednosti mezi učitelem, rodiči a žákem, posilování sebevědomí, sebeúcty a vzájemné tolerance, řešení konfliktů a překonávání překážek.

Vytvářet podmínky pro kladné postoje pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců školy k problematice prevence rizikového chování.

Dlouhodobě vést žáky k morálnímu chování.

Střednědobé cíle:

- zajistit pravidelnou práci s třídním kolektivem (třídní učitel, pracovníci ŠPP)
- podporovat vzájemnou činnost žáků (Školní parlament)
- pravidelné neformální setkávání pedagogů
- podporovat u rodičů zájem o dění ve škole
- prohlubovat další vzdělávání pedagogických pracovníků
- pravidelné a efektivní třídnické hodiny za účelem stálého a včasného monitorování nálad ve třídách, zjišťování problémů k řešení
- posilovat sebevědomí dětí, které těžko navazují sociální kontakty, aby nezůstaly izolovány od kolektivu
- pomoci dětem při vytváření "pozitivního modelu" osobnosti a hodnotového systému
- podporovat a rozvíjet asertivní chování žáků
- vytvářet pozitivní sociální klima ve třídách
- aktivně spolupracovat s OSPOD a PČR
- podporovat vzájemnou toleranci vůči odlišným skupinám (zamezit xenofobnímu chování a jednání žáků)
- učit žáky k zodpovědnému přístupu k vlastnímu zdraví a tělu (posílení povědomí o negativním užívání návykových látek, jako je např. vapování; prevence zaměřená na časté přejímání negativních modelů ze sociálních sítí (př. „výzvy“))
- vytváření kvalitního studijního prostředí
- zamezení vandalismu ve škole
- zamezit podvodnému jednání při testech

Krátkodobé cíle:

- rozpracovat problematiku primární prevence rizikového chování do jednotlivých předmětů v rámci ŠVP
- zajistit besedy, zážitkové programy nebo jiné aktivity s Policií ČR, PPP, OSPOD a neziskovými organizacemi s tématy prevence rizikového chování
- zapojovat děti do aktivit školy
- podporovat aktivity zaměřené na vhodné využití volného času dětí v aktivitách školy, ZUŠ Adamov, ZUŠ Jedovnice, Rytmik Brno, ...
- řešit aktuální problémové situace v oblasti rizikového chování
- zajistit proškolení učitelů v oblasti prevence rizikového chování, vedení třídnických hodin
- pravidelně vzdělávat žáky ohledně první pomoci

4.4 Řízení a realizace preventivních aktivit

Ředitel školy

Vytváří podmínky pro předcházení vzniku rizikového chování zejména:

- zabezpečením poskytování poradenských služeb ve škole se zaměřením na primární prevenci rizikového chování
- koordinací tvorby, kontrolou realizace a pravidelným vyhodnocováním preventivního programu
- řešením aktuálních problémů souvisejících s výskytem rizikového chování ve škole
- jmenováním školním metodikem prevence pedagogického pracovníka, který má pro výkon této činnosti odborné předpoklady
- pro systematické další vzdělávání školního metodika v oblasti specifické primární prevence a pro činnost školního metodika s žáky a zákonnými zástupci ve škole
- podporou týmové spolupráce školního metodika, výchovného poradce, školního speciálního pedagoga, školního psychologa, třídních učitelů a dalších pedagogických pracovníků školy při přípravě, realizaci a vyhodnocování preventivního programu
- podporou aktivit příslušného obecního úřadu zaměřených na využívání volného času žáků se zřetelem k jejich zájmům a jejich možnostem a spolupráci se zájmovými sdruženími a dalšími subjekty
- zajišťuje finanční prostředky na nákup metodických pomůcek a literatury
- poskytuje potřebné prostory pro zájmovou činnost

Školní metodik prevence

Metodické a koordinační činnosti

- Koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy.
- Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškození a dalších projevů rizikového chování.
- Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování (vyhledávání problémových projevů chování, preventivní práce s třídními kolektivy apod.), účast na pravidelných setkáváních ŠPP.
- Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v PPP a s odbornými pracovišti (poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými a dalšími zařízeními a institucemi), které působí v oblasti prevence rizikového chování.
- Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování.
- Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.
- Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

Informační činnosti

- Zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
- Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.
- Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování (orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, poradny, zdravotnická zařízení, Policie ČR, orgány sociální péče, nestátní organizace působící v oblasti prevence, centra krizové intervence a další zařízení, instituce i jednotliví odborníci).

Poradenské činnosti

Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli).

- Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového

chování ve škole.

- Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

Třídní učitel (ve vztahu k primární prevenci):

- spolupracuje se školním metodikem prevence na zachycování varovných signálů, podílí se na realizaci preventivního programu a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě
- motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem a dbá na jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě); podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy
- zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků třídy
- získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštностech žáků třídy a o jejich rodinném zázemí.

Pedagogové

Věnují se v rámci výuky rozvoji kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností, učí podle principů a metod ŠVP školy. Na pedagogických radách vzájemně hodnotí uplynulé období, konzultují případné problémy, navrhuji opatření.

Vzdělávání pedagogů

Z nabídek přednášek, odborných výcviků a dalších aktivit zasílaných škole si každoročně pedagogové vybírají akce, kterých se zúčastní. Důležitou náplní práce pedagogů je také samostudium (odborná literatura, čerpání informací z internetu).

4.5 Metody a formy práce

V rámci výuky budou kromě tradičních metod práce využívány také další metody, které se dosud osvědčily:

- aktivní sociální učení
- výklad (informace)
- individuální přístup k žákům
- samostatná práce (výtvarné, slohové, referáty...)
- přednášky, besedy
- dramatická výchova, sociální hry, hraní rolí, obhajoba názoru, trénování způsobu odmítání nabídky drog...
- párová skupinová práce ve třídě apod.

4.6 Tým, jeho vzdělávání a supervize

Základ realizačního týmu tvoří školní metodik prevence, výchovný poradce, speciální pedagog, psycholog a ředitel školy, kteří zajišťují činnost školního poradenského pracoviště. Do týmu patří celý kolektiv pedagogů, logoped, především však třídní učitelé.

Hlavní podíl na dalším rozvíjení znalostí a dovedností související s prevencí rizikového chování spočívá v samostudiu všech učitelů školy a především školního metodika prevence. Pro pedagogy podílející se na realizaci PP je metodickým pomocníkem školní metodik prevence, který pro ně vyhledává nové informace a podněty. Školního metodika prevence metodicky vede okresní metodik prevence.

5. PRIMÁRNÍ PREVENCE V RÁMCI VÝUKY PŘEDMĚTŮ

Prevence rizikového chování je součástí ŠVP a platných učebních osnov. Preventivní témata jsou nejčastěji frekventována v hodinách:

- rodinné výchovy
- občanské výchovy
- chemie, přírodopisu, přírodovědy
- prvouky
- vlastivědy, zeměpisu a dějepisu
- českého jazyka
- tělesné výchovy

Témata primární prevence obsažená ŠVP:

- Poznávání, sebepoznávání a sebepojetí
- Psychohygiéna
- Mezilidské vztahy
- Komunikace, řešení problémů
- Dramatická výchova
- Dopravní výchova
- Návykové látky
- Zdravý životní styl
- Multikulturní společnost
- Vliv médií
- Demokracie
- Xenofobie, rasismus

1. stupeň:

V 1. až 5. třídě – vedení žáků ke správným postojům k negativním návykům v životě lidí.

- předměty nabízející vhodná témata: prvouka, přírodověda, vlastivěda, český jazyk (kapitoly – zdraví člověka, správná výživa a životospráva, mezilidské vztahy – jsou využívány učitelem pro nenásilnou informaci a orientaci)
- v těchto předmětech si učitel ponechá při tvoření učebních plánů časovou rezervu na možné rozšíření besedy
- učitel si sám může zvolit vhodnou formu, jak předá informace žákům
- účast na různých preventivních programech, např: „Hasík“, zaměřeného na protipožární ochranu, programy PČR atd.
- klima třídy a vztahy mezi žáky ve třídě – TU v rámci třídnických hodin
- spolupráce se ZŠ Březina a ZŠ Bukovina v rámci programu „Den páťáka“ (zapojování a stmelování žáků páté třídy v rámci regionu)
- spolupráce s žáky vyšších ročníků – zapojení do aktivit školy

2. stupeň:

Daná tematika je začleněna do některých předmětů:

- přírodopis: účinky kouření, alkoholu, AIDS, pohlavně přenosné choroby, výchova ke zdraví - zdraví, zdravý životní styl, životospráva, režim dne, odpovědnost za své chování a zdraví, sociální rizika zneužívání návykových látek, skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita, šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí
- občanská výchova: práva dítěte, drogy, rasismus, intolerance, kriminalita
- český jazyk: slohové práce na určité téma, větné rozborů z článků týkající se dané problematiky.
- výtvarná výchova: výtvarné zpracování vybraného tématu
- tělesná výchova: snaha o získání dětí pro pohybovou aktivitu, jednání fair play, vliv na zdraví, rozvíjení kladných vztahů pomocí sportovních akcí, kurzů
- dějepis: rasismus, intolerance
- zeměpis: rasismus, intolerance
- účast na různých preventivních programech, např: „Hasík“, zaměřeného na protipožární ochranu, programy PČR atd.
- klima třídy a vztahy mezi žáky ve třídě – TU v rámci třídnických hodin, které se pravidelně konají 1x měsíčně (45 minut)
- spolupráce s žáky nižších ročníků – zapojení do aktivit školy

Různé aspekty preventivního působení jsou mezipředmětově koordinovány. Prevenci provádíme i tehdy, když nastane vhodná situace (např. dotazy dětí, schůzka rodičů, problém ve třídě).

Učitelé budou poskytovat zpětné informace o probraných tématech a reakcích žáků. Učitelé mají povinnost seznámit se s preventivním programem a ohlašovat veškeré projevy rizikového chování metodikovi prevence.

6. PRIMÁRNÍ PREVENCE V RÁMCI ŠKOLNÍ DOCHÁZKY

Plán besed a jiných aktivit s tématy prevence rizikového chování pro realizaci ve školním roce 2024/2025:

1. třída

- „Bezpečně do školy“ – dopravní výchova (třídní učitelka zařadí do hodin prvouky) – září
- „Den zdravého životního stylu“ – zdraví, zdravý životní styl (škola) - říjen
- „Den prevence a první pomoci“ (škola) - červen
- „Můj nový kamarád“ – celoroční spolupráce žáků 1. a 9. ročníku
- „Den prvňáka“ – příprava dětí v MŠ na nástup do první třídy (spolupráce žáků MŠ a 1. ročníku)- leden
- „Den otevřeného vyučování“ – program zaměřený na rodiče, kteří mají možnost nahlédnout do vyučovacích hodin - listopad
- „Den otevřených dveří“ - program zaměřený na rodiče, žáky a příznivce školy (v rámci tohoto dne žáci prezentují své dovednosti a je návštěvníkům představeno zázemí školy včetně výukových aktivit) - prosinec

2. třída

- „Bezpečně do školy“ – dopravní výchova (třídní učitelka zařadí do hodin prvouky) – září
- Plavecký výcvik (škola)
- „Den zdravého životního stylu“ – zdraví, zdravý životní styl (škola) - říjen
- Účast v projektu „Hasík“ – protipožární ochrana
- „Den prevence a první pomoci“ (škola) – červen
- „Den otevřeného vyučování“ – program zaměřený na rodiče, kteří mají možnost nahlédnout do vyučovacích hodin - listopad
- „Den otevřených dveří“ - program zaměřený na rodiče, žáky a příznivce školy (v rámci tohoto dne žáci prezentují své dovednosti a je návštěvníkům představeno zázemí školy včetně výukových aktivit) - prosinec

3. třída

- „Den zdravého životního stylu“ – zdraví, zdravý životní styl (škola) - říjen
- Bezpečně na sociálních sítích – PČR – březen
- „Den prevence a první pomoci“ (škola)- červen
- Plavecký výcvik (škola)
- „Den otevřeného vyučování“ – program zaměřený na rodiče, kteří mají možnost nahlédnout do vyučovacích hodin - listopad
- „Den otevřených dveří“ - program zaměřený na rodiče, žáky a příznivce školy (v rámci tohoto dne žáci prezentují své dovednosti a je návštěvníkům představeno zázemí školy včetně výukových aktivit) – prosinec
- Preventivní film s následnou diskusí s pracovníky ŠPP zaměřený na zvládání emocí

4. třída

- „Den zdravého životního stylu“ – zdraví, zdravý životní styl (škola) - říjen
- „Průkaz cyklisty“ – dopravní výchova, dopravní hřiště Blansko
- „Den prevence a první pomoci“ (škola) – červen
- „Den otevřeného vyučování“ – program zaměřený na rodiče, kteří mají možnost nahlédnout do vyučovacích hodin - listopad
- „Den otevřených dveří“ - program zaměřený na rodiče, žáky a příznivce školy (v rámci tohoto dne žáci prezentují své dovednosti a je návštěvníkům představeno zázemí školy včetně výukových aktivit) – prosinec
- Preventivní film s následnou diskusí s pracovníky ŠPP zaměřený na zvládání emocí
- „Nebezpečné výzvy na internetu“ – program zaměřený na užívání sociálních sítí a pohybu v kyberprostoru (květen)

5. třída

- „Den zdravého životního stylu“ - zdraví, zdravý životní styl (škola) - říjen
- „Den prevence a první pomoci“ (škola) – červen
- „Den páťáka“ – stmelování a příprava žáků pátých tříd v regionu školy - březen
- „Den otevřeného vyučování“ – program zaměřený na rodiče, kteří mají možnost nahlédnout do vyučovacích hodin - listopad
- „Den otevřených dveří“ - program zaměřený na rodiče, žáky a příznivce školy (v rámci tohoto dne žáci prezentují své dovednosti a je návštěvníkům představeno zázemí školy včetně výukových aktivit) – prosinec
- „Nebezpečné výzvy na internetu“ – program zaměřený na užívání sociálních sítí a pohybu v kyberprostoru (květen)
- „Mezi stěnami“ – preventivní film s následnou diskusí s pracovníky ŠPP - šikana – leden

6.A a 6.B

- Adaptační pobyt pro žáky 6. tříd, Baldovec – říjen
- „Mezi stěnami“ – preventivní film s následnou diskusí s pracovníky ŠPP - šikana – leden
- Účast v projektu „Hasík“ – protipožární prevence
- „Den prevence a první pomoci“ (škola) – červen
- „Den zdravého životního stylu“ – zdraví, zdravý životní styl (škola) – říjen
- „Den otevřeného vyučování“ – program zaměřený na rodiče, kteří mají možnost nahlédnout do vyučovacích hodin - listopad
- „Den otevřených dveří“ - program zaměřený na rodiče, žáky a příznivce školy (v rámci tohoto dne žáci prezentují své dovednosti a je návštěvníkům představeno zázemí školy včetně výukových aktivit) – prosinec
- „Řekni ne drogám, řekni ano životu“ – preventivní program zaměřený na nebezpečí užívání drog

7.A a 7.B

- „Sami“ – preventivní film s následnou diskusí s pracovníky ŠPP - poruchy příjmu potravy – leden
- „Den prevence a první pomoci“ (škola) – červen

- „Den zdravého životního stylu – zdraví, zdravý životní styl (škola) – říjen
- „Den otevřeného vyučování“ – program zaměřený na rodiče, kteří mají možnost nahlédnout do vyučovacích hodin - listopad
- „Den otevřených dveří“ - program zaměřený na rodiče, žáky a příznivce školy (v rámci tohoto dne žáci prezentují své dovednosti a je návštěvníkům představeno zázemí školy včetně výukových aktivit) – prosinec
- „Řekni ne drogám, řekni ano životu“ – preventivní program zaměřený na nebezpečí užívání drog
- Kyberkriminalita, kyberšikana, trestněprávní odpovědnost – PČR - listopad

8. A a 8. B

- „Jakub“ – preventivní film s následnou diskusí s pracovníky ŠPP – domácí násilí - únor
- „Den prevence a první pomoci“ (škola) – červen
- „Den zdravého životního stylu“ – zdraví, zdravý životní styl (škola) – říjen
- „Den páťáka“ – zapojení žáků 8. ročníku, stmelování žáků 5. a 8. třídy - březen
- „Den prvňáka“ (příprava na „Můj nový kamarád) spolupráce MŠ a 8. ročníku – leden
- „Den otevřeného vyučování“ – program zaměřený na rodiče, kteří mají možnost nahlédnout do vyučovacích hodin - listopad
- „Den otevřených dveří“ - program zaměřený na rodiče, žáky a příznivce školy (v rámci tohoto dne žáci prezentují své dovednosti a je návštěvníkům představeno zázemí školy včetně výukových aktivit) – prosinec
- „Řekni ne drogám, řekni ano životu“ – preventivní program zaměřený na nebezpečí užívání drog
- „Odborníci do škol“ (škola + externisté) – prevence neúspěchu v pracovním životě (v průběhu roku)
- „Tvoje cesta načisto“ – preventivní program PČR (návykové látky) – březen
- „Život na vozíku“ – program zaměřený na život handicapovaných osob
- Kyberkriminalita, kyberšikana, trestněprávní odpovědnost – PČR - listopad

9. A

- „Můj nový kamarád“ – spolupráce 1. a 9. ročníku
- „Abstinent“ – preventivní film s následnou diskusí s pracovníky ŠPP – alkohol – leden
- „Den prevence a první pomoci“ (škola) - červen
- Absolventský večer (škola) – červen
- „Den zdravého životního stylu“ – zdraví, zdravý životní styl (škola) – říjen
- „Den otevřeného vyučování“ – program zaměřený na rodiče, kteří mají možnost nahlédnout do vyučovacích hodin - listopad
- „Den otevřených dveří“ - program zaměřený na rodiče, žáky a příznivce školy (v rámci tohoto dne žáci prezentují své dovednosti a je návštěvníkům představeno zázemí školy včetně výukových aktivit) – prosinec
- „Velký dům“ – preventivní program zaměřený na prevenci proti xenofobnímu a rasistickému chování – prosinec
- Kyberkriminalita, kyberšikana, trestněprávní odpovědnost – PČR - listopad

Hlavní cíle MPP v tomto školním roce:

- Zaměření na zdravé sebepojetí a sebehodnocení žáků
- Upevňování bezpečného chování na sociálních sítích
- Prohlubování pozitivního klima tříd
- Zdůrazňování rizik užívání návykových látek
- Posilování vzájemné komunikace v triádě – učitel – zákonný zástupce – žák
- Zamezení vandalismu

7. Nadstavbové aktivity v rámci školy

7.1 Jednorázové akce

Viz plán práce školy.

7.2 Nabídka zájmových kroužků:

Školní parlament

Keramika

ZUŠ Adamov

Věda je zábava

DDM Blansko

....

....

7.3 Spolupráce se Spolkem rodičů a přátel školy

Cílem sdružení je poskytovat všestrannou materiálně technickou, finanční a organizační pomoc základní škole a mateřské škole při rozvoji zájmové činnosti dětí a žáků a při zkvalitňování materiálního vybavení školy a podporovat vzdělávací, kulturní, společenský a sportovní rozvoj dětí a žáků. Za tímto účelem usiluje o získávání darů, dotací a grantů určených na podporu vzdělávacích, sportovních, kulturních a jiných aktivit ZŠ a MŠ a poskytuje pomoc při organizaci těchto aktivit.

7.4 Krizové plány

V rámci školy byl sestaven soubor popisující různé krizové situace, který má sloužit pedagogickým pracovníkům jako pomůcka (návod) pro zvládnutí případných krizových stavů.

Krizové plány jsou dostupné na intranetu školy.

8. SPOLUPRÁCE S RODIČI A VZÁJEMNÁ INFORMOVANOST

Problémy spojené s projevy rizikového chování je třeba řešit ve vzájemné spolupráci. Pro zajištění efektivity programu je důležitá informovanost rodičů a žáků. Rodiče jsou informováni

na třídních schůzkách, na webových stránkách školy, prostřednictvím informačních nástěnek. S rodiči problémových žáků probíhají informace na schůzkách výchovné komise. Rodiče mohou využívat konzultační hodiny ŠMP, výchovného poradce a služeb speciálního pedagoga a školního psychologa.

Materiální zabezpečení, metodické pomůcky:

- literatura vztahující se k problematice závislostí
- videotéka s drogovou tematikou a prevencí kyberšikany
- metodické pomůcky pro učitele pro volnočasové aktivity
- propagační materiály pro žáky i rodiče

9. EVALUACE MPP

- Při hodnocení PP využíváme kvantitativní (počet realizovaných akcí, počet zapojených žáků – apod.) a kvalitativní ukazatele.
- Možností evaluace je sledování chování žáků v jednotlivých vyučovacích hodinách, školních výletech a pobytových akcích a toto sledování použít k vypracování kvalitativní analýzy.
- Při hodnocení efektivity prevence lze využít slohových prací, výtvorů a jiných samostatných prací žáků.
- Důležitým vodítkem k hodnocení jsou také dotazy dětí prostřednictvím schránek důvěry.
- Pro evaluaci programu je nutné získávat informace i od rodičů a široké veřejnosti o chování žáků mimo školu.
- Dotazníky pro žáky
- Dotazníky pro učitele

8. DŮLEŽITÉ KONTAKTY

[Spolek psychologických služeb](#)

Jihomoravský kraj www.spolek-psychologickych-sluzeb.cz

Služby v oblasti všeobecné, selektivní a indikované primární prevence rizikového chování pro cílovou skupinu dětí, rodičů a pedagogů v Jihomoravském kraji. Na základních školách a víceletých gymnáziích realizujeme...

[Sdružení Podané ruce, o. s.](#)

Jihomoravský kraj [Sdružení Podané ruce, o. s.](#)

Kontaktní osoba: Mgr. Jan Veselý, PhD. tel: 549211278, mobil: 777 916 276, email: prevcentrumpodaneruce

			[dot] cz Centrum prevence: Hapalova 22, 62100 Brno- Řečkovice Informace o certifikaci: http://www.nuv.cz/t/pprch...
PPP Brno, pracoviště Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti	Jihomoravský kraj	Poradenské centrum	Kontaktní osoba: PhDr. Lenka Skácelová, tel: 548 526 802,603 885 663 , email: skacelovappppbrno [dot] cz
KŠKP Jihomoravského kraje	Jihomoravský kraj	KÚ Jihomoravského kraje	Krajský školský koordinátor prevence Mgr. Lenka Možná, tel: 541658310, email: mozna [dot] lenkacr- jihomoravsky [dot] cz
Středisko volného času Ivančice	Jihomoravský kraj	Středisko volného času Ivančice	Kontaktní osoba: Mgr. Jana Heřmanová, tel: 546 451 292, mobil: 603 545 442 email: infosvcivancice [dot] cz
Teen Challenge International ČR Dětské centrum Brno	Jihomoravský kraj	Teen Challenge International ČR	Kontaktní osoba: Dita Arabo, tel: 604 822 677, email: dcbnognmail [dot] com
Salesiánské středisko mládeže, dům dětí a mládeže Brno – Žabovřesky	Jihomoravský kraj	Salesiánské středisko mládeže	Kontaktní osoba: Pavel Tichý, ředitel, tel: 541 213 110, email: reditel [dot] strediskabrno [dot] sdb [dot] cz
Ratolest Brno, o. s.	Jihomoravský kraj	Ratolest Brno, o. s.	Kontaktní osoba: Ing. Petr Rychtecký, ředitel, tel: 545 243 839, mobil: 733 826 840, email: petr [dot] rychteckyratolest [dot] cz Sídlo: Špitálka 16, 602 00 Brno
LUŽÁNKY – Středisko volného času, Brno	Jihomoravský kraj	LUŽÁNKY – Středisko volného času, Brno	Kontaktní osoba: Ing. Milan Appel, ředitel SVČ Lužánky, tel: 549 524 101, mobil: 602 826 473 email: luzankyluzanky [dot] cz
Drom, romské středisko	Jihomoravský kraj	Drom, romské středisko	Kontaktní osoba: ředitel: Miroslav Zima tel.: 545 211 576, mobil: 777 477 817 email: patricie [dot] hanzlovadrom [dot] cz
Krajský úřad JMK / Odbor školsství, Oddělení prevence a	Jihomoravský kraj	KÚ Jihomoravského kraje	Mgr. Lucien Rozprým, vedoucí oddělení pracoviště:

volnočasových aktivit			Žerotínovo náměstí 3/5, 601 82 Brno telefon: 541 658 300 e-mail: rozprym [dot] lucienkr-jihomoravsky [dot] cz PaedDr. Danuše Pielinská, prevence sociálně nežádoucích jevů...
Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje, Preventivně informační oddělení	Jihomoravský kraj	Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje	Kontaktní osoby: mjr. PhDr. Soňa Svobodová, vedoucí oddělení telefon: 974 621 207, 724 081 754 e- mail: tiskjmmvcr [dot] cz por. Mgr. Zdeňka Procházková, koordinátor prevence telefon: 974 622 458, 602...
Statutární město Brno – Městská policie	Jihomoravský kraj	Statutární město Brno – Městská policie	Kontaktní osoba: Mgr. Lenka Šmerdová, tel: 548 210 035, email: lenka [dot] smerdovampb [dot] cz
IQ Roma servis, o.s.	Jihomoravský kraj	IQ Roma servis, o.s.	Kontaktní osoba: Veronika Vaňková, tel: 608 440 603, email: veronika [dot] vankovaiqrs [dot] cz Pobočka NZDM: Hybešova 41, 602 00 Brno
KŠKP Jihomoravského kraje	Jihomoravský kraj	KÚ Jihomoravského kraje	Krajský školský koordinátor prevence Mgr. Lenka Možná, tel: 541658310, email: mozna [dot] lenkkr- jihomoravsky [dot] cz
OCHZ – Poradna pro oběti domácího násilí Tereza	Jihomoravský kraj	OCHZ – Poradna pro oběti domácího násilí Tereza	Kontaktní osoba: Bc. Barbora Pavelková, tel: 515 223 088, 736 529 292, email: tereza [dot] znojnocaritas [dot] cz
I.E.S., Sdružení podané ruce, o.s.	Jihomoravský kraj	Sdružení podané ruce	
Okresní metodik prevence - Brno-venkov	Jihomoravský kraj	PPP - pobočka Brno-venkov	Okresní metodik prevence: Mgr. Lenka Cupalová, tel: 548526802, email: cupalovappbrno [dot] cz
Okresní metodik prevence - Brno-město	Jihomoravský kraj	PPP - pobočka Brno-město	Okresní metodik prevence: PhDr. Lenka Skácelová, tel: 548526802, email: skacelovappbrno [dot] cz
Okresní metodik prevence - Vyškov	Jihomoravský kraj	PPP - pobočka Vyškov	Okresní metodik prevence: tel: 517348706
PF MU Brno a Ústav preventivního lékařství LF MU	Jihomoravský kraj	PF MU Brno	Program "Normální je nekouřit" je připraven

Brno			pro děti mladšího školního věku (7-11 let). Jedná se o implementaci primárně-preventivních aktivit do prostředí školy. Program je vhodný pro systematické...
SSŠ Brno a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků v Brně	Jihomoravský kraj	SSŠ Brno	
PF MU	Jihomoravský kraj	www.ped.muni.cz	Kontaktní osoba: PhDr. Jan Beran, tel: 54949111, email: beranped [dot] muni [dot] cz

Mgr. Martina Jindrová
Preventivně informační oddělení
Statutární město Brno - Městská policie Brno

Bauerova 7
602 00 Brno Česká republika
Telefon: + 420 548 210 035
e-mail: martina.jindrova@mpb.cz
<http://www.mpb.cz>

Krajský úřad JMK, Žerotínovo nám. 3/5, Brno
Oddělení prevence:

Prevence kriminality: @kr-jihomoravsky.cz
Protidrogový koordinátor: viselka.ondrej@kr-jihomoravsky.cz

Diagnostický ústav
Hlinky 140, Brno ddu@ddu.sssbrno.cz

Školská zařízení preventivně výchovné péče + Střediska výchovné péče SVP
G. Preisové 8, Brno svp.brno@volny.cz
Veslařská 246, Brno Tel: 543216685 svp.veslar@volny.cz

Help me, Bořetická 2, Brno helpme@volny.cz

Psychiatrická léčebna a Detoxikační jednotka
Húskova 2, Brno Černovice, sekretariat@plbrno.cz

K-centrum Drug Azyl
Vídeňská 3, Brno, tel.. 543249343, drugazyl@podaneruce.cz

Fakultní nemocnice Brno-Bohunice
Jihlavská 20, Brno, tel.: 547191111 lpilarova@fnbrno.cz
Zde též non-stop Krizové centrum -tel.: 532232078

Linka naděje: 547212333

Dětská nemocnice, Černopolní 9, Brno, tel.: 532234111 - klinická psychologie

Centrum dětských odborných zdravotních služeb, Bílý dům, Žerotínovo nám. 4/6, Brno, tel.: 533302111 - psychiatrie, psychologie

Národní linka prevence AIDS - zelená linka
Tel.: 800144444

AIDS centrum FN - informační služby
Tel.: 532232276

SPONDEA o.p.s.

ambulantní poradenství v oblasti sociální, individuální a rodinnou terapii
Krizová linka non-stop -tel.: 541235511, 608118088, krizovapomoc@spondea.cz

Bílý kruh bezpečí

Slovinská 41, Brno tel.: 541218122 bkb.brno@seznam.cz - pomoc obětem a svědkům
trestných činů

Fond ohrožených dětí

Francouzská 58, Brno tel.: 545215105, www.fod.cz

Linka Bezpečí dětí a mládeže tel.:800155555 info@linkabezpeci.cz

Rodičovská linka tel.:283252222

Linka vzkaz domů tel.:800111113

Modrá linka - linka důvěry pro děti a mládež Brno tel.:549524114 info@modralinka.cz

Linka psychopomoci tel.: 225214214, www.psychopomo.cz

Středisko sociální pomoci dětem

Hapalova 4, Brno tel.: 549272850

Anabell - pro nemocné bulimií a anorexií

Bratislavská 2, Brno tel.: 542214014, 602766542, posta@anabell.cz

Veřejný ochránce práv občanů - Ombudsman

Údolní 39, Brno, tel.: 542542888, podatelna@ochrance.cz

11. ODKAZY

www.odrogach.cz/

www.e-bezpeci.cz/

www.prevcentrum.cz/

www.drogy-info.cz

www.drogy.net/

www.asociace.org/

www.msmt.cz/vzdelavani/prevence-ptj

www.adiktologie.cz/

www.sos-ub.cz/prevence/index.php

www.spolek-psychologickych-sluzeb.cz

www.mpb.cz

Dne: 12. 9. 2024

Vypracovala: Mgr. Jitka Strnadová, ŠMP

Schválil: RNDr. Petr Lukáš, ředitel školy

Příloha 1:

Stávající platné dokumenty v resortu MŠMT

METODICKÉ POKYNY

- **Úmluva o právech dítěte** vyhlášena ve **Sbírce zákonů č. 104/1991**
Postavení Úmluvy o právech dítěte v právním řádu ČR je dáno **článkem 10 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy ČR**
- Postavení a ochranu dítěte upravuje i **ústavní zákon č. 2/1993 Sb., listina základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku ČR.**
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období **2019-2027**
https://www.msmt.cz/uploads/narodni_strategie_primarni_prevence_2019_27.pdf
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním **2019-2027**
https://www.vlada.cz/assets/ppov/protidrogova-politika/Narodni_strategie_2019-2027_fin.pdf
- Strategie prevence kriminality na léta **2016 – 2020**
<https://prevencekriminality.cz/wp-content/uploads/2019/03/Strategie-prevence-kriminality-v-%C4%8Cesk%C3%A9-republice-na-l%C3%A9ta-2016-a-%C5%BE-2020.pdf>
- Strategie Jihomoravského kraje pro oblast rizikového chování, závislostí a závislostního chování na období **2020 - 2028**
<https://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=18546&TypeID=2>

METODICKÉ POKYNY

- Metodické doporučení **k primární prevenci rizikového chování** u dětí, žáků a studentů ve škole a školských zařízeních **MŠMT ČR č. j.: 21 291/2010-28**
 - **2010** (přílohy upravované 1. 1. 2012) - 13 příloh,
 - **2015** – doplněné o další rizikové chování – 7 příloh
 - **2023** – doplněné o další rizikové chování – 2 přílohy

Přílohy metodického doporučení:

- 1) **Návykové látky – aktualizováno 2018**
- 2) Rizikové chování v dopravě
- 3) Poruchy příjmu potravy
- 4) **Alkohol - aktualizováno 2018**
- 5) Syndrom týraného dítěte – CAN
- 6) Školní šikanování - **aktualizováno 2020**
- 7) **Kyberšikana - aktualizováno 2017**
- 8) Homofobie
- 9) Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
- 10) **Vandalismus - aktualizováno 2017**
- 11) **Záškoláctví - aktualizováno 2017**
- 12) Krádeže
- 13) **Tabák- aktualizováno 2018**
- 14) Krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí, které přichází z vnějšího i vnitřního prostředí
- 15) Netolismus
- 16) Sebepoškozování
- 17) Nová náboženská hnutí
- 18) Rizikové sexuální chování
- 19) Příslušnost k subkulturám
- 20) Domácí násilí
- 21) Hazardní hraní
- 22) Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkající se žáků s PAS ve

školách a školských zařízeních. Formuláře - krizové plány.

23) Psychická krize/duševní onemocnění žáka

24) Sebevražedné chování

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>

- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy **k prevenci a řešení šikanování** mezi žáky škol a školských zařízení (č.j.: 21149/2016.) lépe je používat předchozí MP - (Č.j. 22294/2013-1)
- **Spolupráce** předškolních zařízení, škol a školských zařízení **s Policií ČR při prevenci** a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané (Č.j.: 25 884/2003-24)
- Metodický pokyn MŠMT ČR **k výchově proti projevům rasismu, xenofobie** a intolerance (Č.j.: 14 423/99-22)
- Metodický pokyn **k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání** žáků z vyučování, prevenci a **postihu záškoláctví** (Č.j.: 10 194/2002-14)
- Metodický pokyn **k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví** dětí a žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (Č.j.: 37 014/2005-25)
- Metodické doporučení **pro práci s Individuálním výchovným programem (IVýP)** v rámci řešení rizikového chování žáků č.j. MSMT – 43301/2013 platnost/12/2013/

ZÁKONY

- Zákon č. 561 ze dne 24. září 2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)
- 562/2004 Sb. změna některých zákonů v souvislosti s přijetím školského zákona
- 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- Zákon č. 379/20015 Sb., k ochraně před škodami působenými tabákem, alkoholem, návykovými látkami

Další zákony

- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí
- Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě
- Zákon č. 132/1982 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o rodině
- Zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže
- Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon
- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích
- Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky
- Zákon č. 553/1991 Sb., o Obecní policii

VYHLÁŠKY

Vybrané vyhlášky vztahující se k prevenci.

- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Vyhláška MŠMT č. 73/2005 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaným

Příloha 2:

Vnitřní směrnice ZŠ a MŠ Křtiny k prevenci a řešení šikanování mezi žáky

Článek I – Úvod

Tato vnitřní směrnice zabezpečuje jednotný postup při řešení projevů šikanování mezi žáky na ZŠ a MŠ Křtiny. Respektuje Metodický pokyn č.j. MSMT - 21149/2016 k řešení šikany ve školách a školských zařízeních. Je také v souladu se „Školním řádem ZŠ a MŠ Křtiny“.

Článek II – Postup při podezření na šikanování či odhalení šikany

- 1) Pokud bude mít učitel podezření na šikanování nebo tento jev přímo odhalí, neprodleně informuje o problému některého z pracovníků školního poradenského pracoviště, nejlépe metodika školní prevence. Ten na podkladě kvalifikovaného odhadu stadia a formy šikanování rozhodne, zda řešení zvládne škola sama, nebo si povolá odborníka specialistu (zejména z PPP a SVP). V úzké spolupráci s třídním učitelem navrhne postup řešení problému a bude informovat vedení školy.
- 2) Při vyšetřování šikanování je třeba postupovat podle vyšetřovací strategie a taktiky. Pouze v takovém případě dokáže vyšetřovatel proniknout do skrytého života nemocné skupiny, nenechá se zmanipulovat a obelhat. Navíc je třeba okamžitě po odhalení zajistit oběti ochranu a emoční podporu. (literatura: M. Kolář „Nová cesta k léčbě šikany“)

Scénář postupu pro obyčejnou počáteční šikanu:

- a) Odhad závažnosti onemocnění skupiny a stanovení formy šikany
- b) Rozhovor s informátory a oběťmi. – V případě, že nejdříve hovoříme s informátorem, například s odvážným kamarádem nebo rodičem, následují ihned rozhovory s oběti (ne s podezřelými pachateli!)
- c) Nalezení vhodných svědků. – Vytipujeme ve spolupráci s informátory členy skupiny, kteří budou ochotni pravdivě vypovídat. Zde se dělá nejvíce chyb.
- d) Individuální, případně i konfrontační rozhovory se svědky (nikoliv konfrontace obětí a agresorů!) – Většinou postačí, když mluvíme s jednotlivými žáky. Chybou je i společné vyšetřování svědků a agresorů.
- e) Zajištění ochrany obětem. – Tento krok je velmi individuální. Někdy je nutné zajistit ochranu oběti okamžitě po odhalení šikany, většinou však žádná mimořádná opatření nejsou k zapotřebí. Oběť se však nikdy nesmí ponechat svému osudu.
- f) Predběžná diagnóza a volba ze dvou typů rozhovoru:
 - rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (směrování k metodě usmíření);
 - rozhovor s agresory (směrování k metodě vnějšího nátlaku). Je to vždy poslední krok ve vyšetřování. Rozhovor povedou vždy minimálně dva vyšetřovatelé, kteří jsou dobře připraveni. Dokud neznáme vnější obraz šikanování a nemáme shromážděné důkazy, nemá smysl s agresory mluvit. Všechno zapřou a navíc začnou ovlivňovat svědky.
- g) Realizace vhodné metody:
 - metoda usmíření;
 - metoda vnějšího nátlaku (výchovný pohovor nebo výchovná komise s agresorem a jeho rodiči);
- h) Třídní hodina:
 - efekt metody usmíření;
 - oznámení potrestání agresorů;
- i) Rozhovor s rodiči oběti;

- j) Třídní schůzka;
- k) Práce s celou třídou.

Základní krizový scénář pro výbuch pokročilé šikany – Poplachový plán pro tzv. školní lynčování (Kolář, 2011)

A. První (alarmující) kroky pomoci

1. zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy šikany;
2. bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí.

B. Příprava podmínek pro vyšetřování

3. zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy;
4. zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi;
5. pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře);
6. oznámení na policii, paralelně – navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům

C. Vyšetřování

7. rozhovor s obětí a informátory;
8. nalezení nejslabších článků nespolupracujících svědků;
9. individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky;
10. rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory, není vhodné konfrontovat agresora (agresory) s obětí (oběťmi).

D. Léčba

11. metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny.

- 3) Po důkladném prošetření podezření na šikanování je nutné informovat o závěrech vyšetřování zákonné zástupce oběti i agresorů. Nejdříve třídní učitel pozve písemně prokazatelným způsobem k jednání zákonné zástupce oběti. Jednání se vždy účastní i pověřený pracovník školního poradenského pracoviště. Třídní učitel zákonné zástupce žáka informuje o přijatých opatřeních a společně si dohodnou další spolupráci
- 4) Následně třídní učitel pozve písemně prokazatelným způsobem k jednání zákonného zástupce agresora. Jednání se vždy účastní i pracovník školního poradenského pracoviště a žák. Třídní učitel zákonné zástupce žáka informuje o závěrech vyšetřování, přijatých opatřeních, případně o navrhovaných kázeňských postizích. Z jednání zapíše třídní učitel zápis, který účastníci jednání podepíší. Případná neúčast nebo odmítnutí podpisu či převzetí zápisu zákonným zástupcem žáka se v zápisu zaznamená. Všichni účastníci obdrží kopii zápisu. Třídní učitel založí kopii zápisu do osobního spisu žáka, originál předá výchovnému poradci k evidenci.
- 5) V případě závažnějšího případu či opakované šikany svolá ředitel školy výchovnou komisi, které se zúčastní ředitel školy, člen ŠPP (VP nebo školní metodik prevence), případně další odborníci (z PPP nebo SVP), TU a zákonný zástupce žáka. Jednání se vždy účastní i žák. Pozvání zákonného zástupce žáka na jednání výchovné komise provede VP školy doporučeným dopisem (v případě vyžadujícím okamžité řešení i telefonicky či osobním kontaktem). O průběhu a závěrech jednání výchovné komise provede VP školy nebo školní metodik prevence zápis, který zúčastněné osoby podepíší. Případná neúčast nebo odmítnutí podpisu či převzetí zápisu zákonným zástupcem žáka se v zápisu zaznamená. Každý účastník jednání obdrží kopii zápisu. Třídní učitel založí kopii zápisu do osobního spisu žáka. Originál zápisu zůstává výchovnému poradci školy pro evidenci. Kopii zápisu projednání případu odešle VP příslušnému OSPOD.
- 6) Je-li obětí nebo agresorů více, jednání s jejich zákonnými zástupci probíhají vždy jednotlivě.

- 7) Dojde-li k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu (provinění), ředitel školy nebo školského zařízení oznámí tuto skutečnost Policii ČR.
- 8) Při postupu řešení šikanování je třeba si dát pozor na často se vyskytující chyby:
 - společné vyšetřování agresora a oběti
 - vyšetřování je prováděno ve třídě (ve skupině žáků)
 - postupuje se nahodile, nutné promyslet postup
 - výpovědi oběti jsou zlehčovány
 - agresori jsou včas informováni a mohou se na výpovědi domluvit

Příloha 3:

Vnitřní směrnice ZŠ a MŠ Křtiny pro postup v případě výskytu zneužívání, držení či distribuce návykových látek

Článek I – Úvod

Tento vnitřní předpis zabezpečuje jednotný postup školy při výskytu zneužívání návykových látek na ZŠ a MŠ Křtiny. Vychází ze Školní preventivní strategie ZŠ a MŠ Křtiny (minimálního preventivního programu), která stanovuje základní strategii v prevenci rizikového chování ve škole. Je v souladu s Metodickým doporučením k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže č.j.: 21 291/2010-28, vydaným MŠMT ČR s účinností od 1. 11. 2010 a dále je v souladu se „Školním řádem ZŠ a MŠ Křtiny“.

Článek II – Postup školy při zjištění zneužívání návykových látek

- 1) V případě, že selhala preventivní opatření školy a zaměstnanec školy pojme podezření, že žák zneužívá, drží či distribuuje návykové látky, je tento zaměstnanec povinen neprodleně informovat školního metodika prevence, případně jiného pracovníka školního poradenského pracoviště.
- 2) Pracovníci školního poradenského pracoviště informují o podezření na zneužití návykových látek třídního učitele žáka a ředitele školy a provedou diskrétní šetření a pohovor se žákem. Doporučí mu rozhovor s odborníkem např. přes linku důvěry, dále mu dají doporučení na odborníky ze zdravotního zařízení či školského poradenského zařízení.
- 3) Při důvodném podezření pak pověřený pracovník školního poradenského pracoviště kontaktuje zákonné zástupce žáka a pozve je písemně prokazatelným způsobem k projednání případu zneužití návykových látek žákem. Jednání se vždy účastní třídní učitel žáka, školní metodik prevence, případně další odborníci, zákonný zástupce žáka i žák samotný. O průběhu a závěrech jednání provede školní metodik prevence zápis, který zúčastněné osoby podepíší. Podklady pro zápis připraví TU podle vzoru uloženého na ploše počítače ve složce „Výchovné poradenství“. Případná neúčast nebo odmítnutí podpisu či převzetí zápisu zákonným zástupcem se v zápisu zaznamená.
- 4) Při jednání upozorní školní metodik prevence zákonné zástupce žáka na další postup školy v případě ohrožení zdraví po požití drogy. Rovněž je upozorní na možnosti nebezpečí trvalého poškození zdraví a ohrožení života při zneužívání návykových látek žákem.
- 5) Každý účastník jednání obdrží kopii zápisu. Třídní učitel založí kopii zápisu do osobního listu žáka. Originál zápisu předá výchovnému poradci školy k evidenci. Jedna kopie bude uložena v agendě školního metodika prevence, další kopie zápisu bude vždy zaslána

příslušnému OSPOD. Tím škola současně splní svoji oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte.

- 6) Zneužívání, držení či distribuce návykových látek ve škole je hrubý přestupek proti školnímu řádu a třídní učitel za něj bude žákovi vždy navrhopat snížený stupeň z chování.

Článek III – Postup školy v případě podezření ze zneužívání, z držení nebo distribuce návykových látek ve škole nebo školních akcích. Postup školy v případě, že žák je ovlivněn drogou v době vyučování nebo na školních akcích.

a) tabákové výrobky a alkohol

- 1) Zaměstnanec školy, který přistihne žáka při konzumaci tabákových výrobků či alkoholu ve škole nebo v rámci akcí pořádaných školou, je povinen mu v další konzumaci zabránit, a to odebráním tabákového výrobku či alkoholu.
- 2) Zaměstnanec školy je povinen tuto skutečnost oznámit školnímu metodikovi prevence, případně jinému pracovníkovi školního poradenského pracoviště. Ti okamžitě informují ředitele školy.
- 3) Pracovník školního poradenského pracoviště (nejlépe školní metodik prevence) zjištěnou návykovou látku uloží ve školním trezoru a za přítomnosti zástupce ředitele školy o případu provede písemný záznam s vyjádřením žáka s uvedením, odkud a od koho výrobek má. Žák tento záznam podepíše. V případě, že je pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na životě, zajistí škola lékařskou službu první pomoci. V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předají tekutinu přivolanému lékaři. Nalezená tekutina je uložena u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu. Současně uvědomí zákonné zástupce žáka.
- 4) Ředitel školy vyrozumí příslušný OSPOD..
- 5) V případě zjištění zneužití, držení nebo distribuce tabákových výrobků a alkoholu bude škola postupovat podle pravidel školního řádu a žákovi bude vždy udělen snížený stupeň z chování.

b) omamné a psychotropní látky (dále jen OPL)

- 1) Zaměstnanec školy, který přistihne žáka při konzumaci OPL ve škole nebo v rámci akcí pořádaných školou, je povinen mu v další konzumaci zabránit, a to odebráním návykové látky.
- 2) Zaměstnanec školy je povinen tuto skutečnost oznámit školnímu metodikovi prevence, případně jinému pracovníkovi školního poradenského pracoviště. Ti okamžitě informují ředitele školy.
- 3) Pracovník ŠPP (nejlépe ŠMP) zjištěnou látku uloží ve školním trezoru a za přítomnosti zástupce ředitele školy o případu provede písemný záznam, kde napíše datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena. V případě, že je pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na životě, zajistí škola lékařskou službu první pomoci. Současně uvědomí zákonné zástupce žáka.
- 4) V případě, že žák není schopen pokračovat ve výuce nebo není schopen dbát pokynů zaměstnanců školy, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka

vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole. Jestliže není zákonný zástupce žáka dostupný, vyrozumí ředitel školy či jeho zástupce příslušný OSPOD a vyžádá si pomoc.

- 5) Ředitel školy o nález OPL vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky. V případě podezření, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku přivolanému lékaři. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí policie.
- 6) V případě podezření, že má žák u sebe OPL, spadá řešení do kompetence Policie ČR. Do jejího příjezdu zajistí zástupce ředitele školy izolaci žáka od ostatních a má ho pod stálým dohledem. V žádném případě se neprovádí osobní prohlídka žáka ani jeho věci.
- 7) Ředitel školy vyrozumí příslušný OSPOD..
- 8) V případě zjištění zneužití, držení nebo distribuce OPL bude škola postupovat podle pravidel školního řádu a žákovi bude vždy udělen snížený stupeň z chování.

Příloha 4:

Vnitřní směrnice ZŠ a MŠ Křtiny k zajištění péče o žáky neprospívající

Článek I – Úvod

Tento vnitřní předpis zabezpečuje jednotný postup pro vytvoření podmínek ke zlepšení prospěchu žáků neprospívajících a pro vytvoření optimálních vzdělávacích podmínek pro žáky mimořádně nadané. Vychází ze zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění, a je v souladu se „Školním řádem ZŠ a MŠ Křtiny“.

Článek II – Postup školy při vytváření podmínek ke zlepšení prospěchu žáků

- 1) Vyučující povinného předmětu, který zjistí nápadné zhoršení prospěchu u žáka, informuje o této skutečnosti třídního učitele žáka a společně se domluví, zda vyvolají jednání se zákonným zástupcem žáka o neprospěchu žáka. Toto jednání vyvolají vždy, je-li žák na konci 1. nebo 3. čtvrtletí hodnocen klasifikačním stupněm 4-5, 5.
- 2) Vyučující učitel daného předmětu a třídní učitel žáka zvolí společný postup pro řešení daného případu, stanoví termín pro projednání se zákonným zástupcem žáka a třídní učitel pozve prokazatelným způsobem zákonného zástupce žáka na jednání (např. zápisem do kontaktního deníku žáka).
- 3) Jednání o neprospěchu žáka se vždy zúčastní vyučující daného předmětu (při neprospěchu z více předmětů je možno více vyučujících), třídní učitel žáka a zákonný zástupce žáka spolu se žákem samotným. V případě potřeby pozve třídní učitel k jednání některého z pracovníků školního poradenského pracoviště.
- 4) O průběhu a závěrech jednání včetně doporučujících postupů vedoucích ke zlepšení prospěchu žáka provede třídní učitel zápis, který zúčastněné osoby podepíší. Případná neúčast nebo odmítnutí podpisu či převzetí zápisu zákonným zástupcem žáka se do zápisu z jednání zaznamená a na věc je nahlíženo, že zákonný zástupce byl informován. Při neúčasti zákonného zástupce se zašle jedna kopie zápisu zákonnému zástupci poštou.
- 5) Zákonný zástupce žáka bude na jednání informován, že pokud nedojde ke zlepšení prospěchu žáka v daném vyučovacím předmětu, bude žák hodnocen v příslušném pololetí nedostatečnou. Tato informace bude vždy obsažena v zápisu z jednání.
- 6) Každý účastník jednání obdrží kopii zápisu. Třídní učitel založí kopii zápisu do katalogového listu žáka. Originál zápisu předá výchovnému poradci školy k evidenci.

Příloha 5:

Vnitřní směrnice ZŠ a MŠ Křtiny pro řešení případů neomluvené absence a zvýšené omluvené absence

Článek I – Úvod

Tento vnitřní předpis zabezpečuje jednotný postup při řešení případů neomluvené a zvýšené omluvené absence na ZŠ a MŠ Křtiny. Je v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a s vyhláškou MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky. Vychází z Metodického pokynu č. j. MSMT-780/2024-1, k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví a je v souladu se „Školním řádem ZŠ a MŠ Křtiny“.

Článek II – Evidence absence

- 1) Všichni vyučující jsou povinni na začátku každé vyučovací hodiny provést kontrolu přítomnosti žáků a zapsat chybějící žáky.
- 2) Třídní učitel (dále TU) je povinen pravidelně sledovat docházku žáků své třídy do vyučování a vést si pečlivě evidenci zameškaných hodin žáků.
- 3) Při každé absenci TU vyčká, zda zákonný zástupce žáka omluví a doloží důvody jeho nepřítomnosti ve vyučování do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti (§ 50 odst. 1 a § 67 odst. 1 školského zákona) za podmínek stanovených školním řádem.
- 4) Při zvýšené omluvené absenci (100 vyučovacích hodin na pololetí) a při každé neomluvené absenci žáka je TU povinen neprodleně informovat výchovného poradce školy (dále VP).

Článek III – Postup školy při zvýšené omluvené absenci žáka

- 1) Při zvýšené omluvené absenci (100 vyučovacích hodin za pololetí) informuje TU neprodleně VP školy, který tyto údaje vyhodnocuje. Společně ověří věrohodnost zvýšené omluvené absence.
- 2) TU může požadovat, pokud to považuje za nezbytné, jako přílohu k omluvence ze zdravotních důvodů předložení lékařského potvrzení.
- 3) TU a VP školy zvolí společný postup pro řešení daného případu a stanoví termín projednání se zákonným zástupcem žáka. Na toto jednání pozve TU zákonného zástupce žáka prokazatelným způsobem (zápisem do kontaktního deníku žáka, případně doporučeným dopisem). V případě vyžadujícím okamžité řešení může být zákonný zástupce pozván i telefonicky či osobním kontaktem. I v tomto případě bude dohodnutý termín jednání zapsán do kontaktního deníku žáka.
- 4) O průběhu a závěrech jednání, kterého se zúčastní TU, VP školy, zákonný zástupce žáka a je-li to možné i žák samotný, provede VP zápis, který zúčastněné osoby podepíší. Podklady pro zápis připraví TU podle vzoru uloženého na ploše počítače ve složce „Výchovné poradenství“. Případná neúčast nebo odmítnutí podpisu či převzetí zápisu zákonným zástupcem se v zápisu zaznamená.
- 5) Každý účastník jednání obdrží kopii zápisu. Třídní učitel založí kopii zápisu do osobního spisu žáka. Originál zápisu zůstává výchovnému poradci školy pro evidenci.

- 6) V případě, že omluvená absence žáka dosáhne za jedno pololetí školního roku dalších 100 vyučovacích hodin (tedy celkem 200 vyučovacích hodin), informuje TU bezodkladně VP školy, který informuje ředitele školy. Ředitel školy pak svolá výchovnou komisi školy. Podle charakteru a závažnosti absence žáka se jednání výchovné komise zúčastní ředitel školy, VP školy, případně další odborníci, TU, zákonný zástupce žáka a je-li to možné i žák samotný.
- 7) Pozvání zákonných zástupců na jednání výchovné komise provede VP školy doporučeným dopisem (v případě vyžadujícím okamžité řešení i telefonicky či osobním kontaktem). O průběhu a závěrech jednání výchovné komise provede VP školy zápis, který zúčastněné osoby podepíší. Případná neúčast nebo odmítnutí podpisu či převzetí zápisu zákonným zástupcem žáka se v zápisu zaznamená.
- 8) Každý účastník jednání obdrží kopii zápisu. Třídní učitel založí kopii zápisu do osobního spisu žáka. Originál zápisu zůstává výchovnému poradci školy pro evidenci.
- 9) O závěrech jednání výchovné komise o zvýšené omluvené absenci žáka může být dle závažnosti a charakteru nepřítomnosti žáka informován příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí (dále OSPOD).

Článek IV – Postup školy při neomluvené absenci žáka

- 1) Při každé neomluvené absenci TU neprodleně informuje VP školy, který tyto údaje vyhodnocuje.
- 2) Při neomluvené absenci do 10 hodin u žáka 1. stupně a do 12 hodin u žáka 2. stupně stanoví TU a VP školy termín pro jednání se zákonným zástupcem žáka. Na toto jednání pozve TU zákonného zástupce žáka. V případě vyžadujícím okamžité řešení i telefonicky či osobním kontaktem. V případě, že zákonný zástupce nereaguje na výzvy TU, vyzve jej škola doporučeným dopisem.
- 3) O průběhu a závěrech jednání, kterého se zúčastní TU, VP školy, zákonný zástupce žáka a žák samotný, provede VP zápis, který zúčastněné osoby podepíší. Podklady pro zápis připraví TU podle vzoru uloženého na ploše počítače ve složce „Výchovné poradenství“. Případná neúčast nebo odmítnutí podpisu či převzetí zápisu zákonným zástupcem se v zápisu zaznamená.
- 4) Každý účastník jednání obdrží kopii zápisu. Třídní učitel založí kopii zápisu do osobního spisu žáka. Originál zápisu zůstává výchovnému poradci školy pro evidenci.
- 5) Při neomluvené absenci u žáka 1. stupně víc než 10 neomluvených hodin a žák 2. stupně víc než 12 neomluvených hodin nebo při opakované neomluvené absenci informuje VP školy ředitele školy, který svolá výchovnou komisi. Té se dle závažnosti a charakteru absence účastní ředitel školy, VP školy, školní metodik prevence, případně další odborníci, TU a zákonný zástupce žáka. Jednání se vždy účastní i žák.
- 6) Pozvání zákonného zástupce žáka na jednání výchovné komise provede VP školy (v případě vyžadujícím okamžité řešení i telefonicky či osobním kontaktem). V případě, že zákonný zástupce nereaguje na výzvy, vyzve jej škola doporučeným dopisem. O průběhu a závěrech jednání výchovné komise provede VP školy zápis, který zúčastněné osoby podepíší. Případná neúčast nebo odmítnutí podpisu či převzetí zápisu zákonným zástupcem žáka se v zápisu zaznamená.
- 7) Každý účastník jednání obdrží kopii zápisu. Třídní učitel založí kopii zápisu do osobního spisu žáka. Originál zápisu zůstává výchovnému poradci školy pro evidenci. Kopii zápisu společně s žádostí o projednání případu odešle příslušnému OSPOD.
- 8) V případě, že neomluvená absence žáka 1. stupně přesáhne 25 hodin a žáka 2. stupně 30 hodin v daném čtvrtletí školního roku, zašle ředitel školy bezodkladně oznámení o záškoláctví příslušnému OSPOD včetně dokumentace případu.

- 9) V případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku, pokud již byli zákonní zástupci pravomocným rozhodnutím správního orgánu postíženi pro přestupek, bude druhé hlášení o zanedbávání školní docházky postoupeno Policii ČR, kde bude případ řešen jako trestní oznámení pro podezření na spáchání trestného činu ohrožení mravní výchovy mládeže. Kopie hlášení bude zaslána příslušnému OSPOD.

Ve Křtinách 23. 2. 2024

RNDr. Petr Lukáš, ředitel školy